

болгон. Бул илдетке каршы күрөшүүнүн учурдагы жалгыз жолу -анын зыянын түшүндүрүү. Мыйзам жаатындагы кемчиликтерден пайдаланган амалкөй замандаштарыбыз балдарыбыздын ден соолугуна жана келечегине балта чаап жатат. Мына ушул баңгиликтин башаты болгон зээнди кейиткен жосундар азыркы замандын чечилбес маселесине айланып баратканы ачуу чындык.

КОЛДОНУЛГАН БУЛАКТАРДЫН ЖАНА АДАБИЯТТАРДЫН ТИЗМЕСИ:

1. Исаев, Р.Д., Игорь, О.Н. В поисках забвения. Всемирная история наркотиков [Электронный ресурс]: научная статья // Р.Д. Исаев, О.Н. Игорь, - Режим доступа: <https://ru.wikipedia.org/wiki//12.06.18/>. - Загл. с экрана.

2. Ногойбаев, Б.Б. Основы наркобезопасности [Текст]: учеб. /Б.Б. Ногойбаев. - Б., 2015. - С.16.

3. О защите здоровья граждан Кыргызской Республики от вредного воздействия табака и его потребления [Электронный ресурс]: закон Кырг.Респ. от 21 августа 2006 года № 175 (в ред. Законов КР от 28 июня 2017 года № 111) // Информационно-правовая система “ТОКТОМ мамлекет Про”. - режим доступа: http://www.toktom.kg/?comp=main&m_t=1. - Загл. с экрана.

4. Об охране здоровья граждан [Электронный ресурс] закон Кырг. Респ. от 9 января 2005 года № 6(в ред. Законов КР от 1 декабря 2017 года N 197 (2)) // Информационно-правовая система “ТОКТОМ мамлекет Про”. - Режим доступа: http://www.toktom.kg/?comp=main&m_t=1. - Загл. с экрана.

5. Бекбасарова, Ч.А. В борьбе с курением должны помочь видеожалобы граждан [Электронный ресурс]: научная статья /Ч.А. Бекбасарова. - Режим доступа: <https://ru.sputnik.kg/>

6. Radio/20180522/1039277069/chynara-bekbasarova-kurenje-tabak-zdorove.html. - Загл. с экрана.

7. Морозов, Г.В. Печерникова, Т.П. Шостакович, Б. В. Методологические проблемы вменяемости - невменяемости [Текст]: учеб. пособие /Г.В. Морозов, Т.П. Печерникова, Б.В. Шостакович. - М., 1993. - С.5.

Рецензент: Эсенбекова А.Т., кандидат юридических наук, и.о. доцента КГЮА

УДК 345.5(575.2)

Эсенкожоев Б.Р.,
КМЮАнын кылмыш -
жаза укугу кафедрасынын
окуутучусу

Эсенкожоев Б.Р.,
преподаватель кафедры
уголовного права КГЮА

Esenkojoev B.R.,
Teacher of the Criminal Law
Department of the KSLA
mobile.:+996 (704) 777887

e-mail: Bolot.Esenkojoev@mail.ru
Мусаев Д.К.,

КМЮАнын кылмыш -
жаза укугу кафедрасынын
окуутучусу

Мусаев Д.К.,
преподаватель кафедры
уголовного права КГЮА

Musayev D.K.,
the teacher of the criminal law
department of the KSLA
mobile.:+996 (551) 472573

e-mail: musaev-daniyar@mail.ru

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ЖАНА ЧЕТ МАМЛЕКЕТТЕРДИН ЖАЗЫК МЫЙЗАМДАРЫНА ЫЛАЙЫК КООМДУК АДЕП-ЧӨЙРӨСҮНДӨГҮ КЫЛМЫШТАР ҮЧҮН КЫЛМЫШ-ЖАЗА ЖООПКЕРЧИЛИГИНИН СУРООЛОРУ

ВОПРОСЫ УГОЛОВНОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ ЗА ПРЕСТУПЛЕНИЯ В СФЕРЕ ОБЩЕСТВЕННОЙ ПРАВСТВЕННОСТИ ПО УГОЛОВНОМУ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВУ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ И ЗАРУБЕЖНЫХ ГОСУДАРСТВ

ISSUES OF CRIMINAL RESPONSIBILITY FOR CRIMES IN THE FIELD OF PUBLIC MORALITY UNDER THE CRIMINAL LEGISLATION OF THE KYRGYZ REPUBLIC AND FOREIGN STATES

Аннотация:Макала адамдардын адеп-ахлактык жана руханий ден соолугун чөйрөсүндө жасалган кылмыштар түзүлүшүн изилдейт. Бул чөйрөдө жасалган кылмыштын жараша кескин өсүшү, Кыргыз Республикасынын статистикалык маалыматтарды,

курактык критерийлери адамдарга жараша коомго этаптары.

Аннотация: Статья посвящена изучению структуры преступлений, совершенных в сфере духовно-нравственного здоровья личности. Отмечен рост удельного веса преступности совершаемых в этой среде, приведены статистические данные по Кыргызской Республике, этапы социализации в зависимости от возрастных критериев лиц.

Annotation: The article is devoted to the study of the structure of crimes committed in the field of spiritual and moral health of the individual. An increase in the share of crime committed in this environment was noted, statistical data on the Kyrgyz Republic, stages of socialization depending on the age criteria of individuals are given.

Негизги сөздөр: адеп-ахлак; порнография; импульсивдүүлүк; ичимдеги жаман; бузуку жүрүм-турум; рецидив; сойкулук.

Ключевые слова: нравственность; порнография; мораль; импульсивность; негативизм; девиантное поведения; рецидивист; проституция.

Keywords: moral; pornography; morality; impulsiveness; negativism; deviant behavior; recidivist; prostitution.

Адеп - коомдогу адамдардын ишин жөнгө салуу мыйзамдуу жолдор менен камсыз кылуу менен байланышкан маданияттын бир түрү. Ал адамзатты сактоону жана ага тиешелүү болгон ар-намысына кепилдик баалуулуктардын негизинде арасындагы байланышты түзүү зарылчылыгы келип чыгат. адамдар, жалпы бажы тармагында өнүгүп келе жаткан адамдар арасындагы мамилелерди ченемдик жөнгө салуунун башка түрлөрү, мыйзам, саясаттан башка ортосундагы мамилелердин белгилүү бир жолун, адеп-ахлак үчүн атайын бир тил жок ж.б.[1]

Адеп-ахлак өкүмдөрүн адамдардын коомдогу иш-аракеттердин айрым түрлөрүнө, конкреттүү иш-аракеттер үчүн белгилүү бир мамилесин түзүүгө багытталган. Алар анын түзүлүшүн жана мазмуну боюнча ар түрдүү болсо да, ар дайым, диалог өнөктөшү, ал жооп багытталганынын себепчи багытына тарабында, ал тургай, ийгиликтүү же ийгиликсиз болсо, кийин бир адам же адамдардын тобу иш актысын моралдык баа берүү болуп саналат. Прагматикалык пайдалуу натыйжа моралдык өкүм, жана кандай үмүт кыйрашы окшойт, адеп-ахлактык жактыруусуна ээ кылат, баа берсе болот. Адеп-ахлактык баалуулуктар

акысыз жаныбарлардын дүйнөдө төрөлгөн жана адеп-ахлактык түшүнүктөр маанилүү компоненти катары эреже ушул жер участогун кабыл алуу менен гана мүмкүн.

Адам моралдык макулук катары туулуп жатат. Эмес, сокур биологиялык ыргактары жана адеп-ахлак, аны иш-аракеттер, дененин кумарлары менен ойлорун уюштурат күч болуп калат.

Адеп-ахлак, же адеп-ахлак (бир нерсе) - адамдардын жүрүм-турумун жөнгө нормалар, баалуулуктар, идеалдар, көз тоptomун жана маданиятынын маанилүү бөлүгү болуп саналат. адеп-бир өзгөчөлүгү анын ийгиликтүү ишке ашыруу үчүн ал абдан адам ички дүйнөнүн бир бөлүгү болуп, анын "жаны кирип" керек өздөштүрүүсү керек деп турат. Адам ал үчүн органикалык адеп-ахлактык жүрүм-турум болуп гана адеп-ахлактык, ал текшерет жана айдоого методологиялык муктаж эмес эле. адеп-ахлактык жагын бери аны ар кандай жагдайда адеп-ахлактык жактан алып жүрүүгө жардам берет, адамдын "ички үнү" катары моралдык кабылганда, биз жашоонун бардык тармагында бардык жагынан ар кандай адамдардын иш-аракеттерин жана мамилелерди (Техникалык башка), бар.[2]

Адеп-ахлак нормалары, ошондой эле укуктук наркы болуп саналат. Ошентип, Уюштуруу укуктары жана адамдын жана жарандын эркиндиктери жана коомдук, анын ичинде аталган жана адеп-жеке баалуулуктарга жана кызыкчылыктарын коргоо боюнча ыйгарым укуктары мыйзам менен чектелиши мүмкүн деп белгиленген. Бул коомдук адеп-ахлакка жана кылмыш колдонуу мыйзамдуу ыкмалары боюнча кол салуулар менен күрөшүү үчүн Ошондуктан мыйзамдуу болуп саналат. Кылмыш-жаза мыйзамы сойкулук менен алектенүүгө үчүн жаза белгилөө, коомдун адеп-ахлактык негиздерин боюнча коомдук адептүүлүктүн, атап айтканда бузууга кылмыш, өлүктөр кыянат пайдалануу жана алардын сөөгү коюлган, ал эми жаман материалдарды жана объектилерин мыйзамсыз бөлүштүрүү, ошондой эле кээ бир башка актылар, Кылмыш-жаза кодексинин 26-бөлүмүнүн киргизилген эле. [3]

Кыргыз Республикасынын сексуалдык мажбурлоого, уятсыз жана сойкулук алдын алуу үчүн мамлекеттик жана коомдук контролдоо механизми толук күчүнө кирет. эркек гомосексуализмге жайылып, үй-жайсыз жана кароосуз калган балдардын, каалабаган

кош бойлуулук менен көбөйтүү, бойдон алдыруунун саны, жыныстык жол менен жугуучу оорулардын таркашын жуктуруу жана СПИД жогорулатуу: мисалы, бул маселе боюнча унчукпай, кайгылуу кесепеттерге алып келди.

Чет өлкөлөрдүн иш жүзүндө катары сойкулук же кылмыш жоопкерчилигине эле мыйзамдын маселеси, бул иш-мыйзамдаштыруу, жигердүү да, илимий-практикалык кызматкерлерди талкууланат. Бирок, бул коомдук жана моралдык маселе жазык арасында чечүү үчүн - укук иш-чаралар оң натыйжаларды бере бербейт. Ал эми бул өлкө өнүккөн экономикага ээ, жашоо төмөн коомдук-стандартты, адеп-ахлактык билим берүүнүн жоктугу, ж.б.у.с. менен түшүндүрүлөт. Бирок, эмне үчүн - ал тургай, абдан өнүккөн өлкөлөрдө сойкулук бар. Бул сойкулук көрүнүш, биз ойлогондон да алда канча көптү тамыры деп түшүнүү керек, бул тез жана глобалдык изилдөө талап кылынат. ар түрдүү өлкөлөрдүн сойкулук менен күрөшүү боюнча иш-чаралар ар кандай болот. Мисалы, Тунис, Канада жана АКШнын кээ бир штаттарында, сойкулук үчүн кылмыш жана Түркия, Германия, Голландия гана мыйзамдаштырылган көчө сойкулук, бир иш катары мыйзамдаштырылды расмий бир менен бузулган аялдар катталган. Иранда, сойкулук Кытайда өлүм жазасы публичный жана чурогу үчүн колдонулат, ал эми өлүм менен жазаланат. Бузуктук көп сойкулук көмүскө жайларды уюштуруу же күтүү менен байланышы бар, уюшкан кылмыштуу тобунун көзөмөлү астында турат. Уюштуруу жана бузуктук көмүскө жайларды тейлөө кесипкөй денгээлде деп аталган сексуалдык кызмат көрсөтүү менен байланышкан кылмыш иш кандайдыр бир камсыз кылуу, адамдардын санынын көбөйүү шарт түзөрүн, "секс-индустриясынын кызмат-тар." [4]

Эмне үчүн аял панелинен турат? Биринчиден, кыз барып, балким, кандай жана жаккан жок, эмне түртүп, бул үй-бүлө, акча, материалдык жакырчылыктын жоктугу каржылык маселелер болуп саналат. Ал эми кийинчерээк, аялдар үчүн карама-каршы келген бир дары болуп калат, башкача айтканда, Ал мындан ары келечекте кыла турган башка эч нерсе деп баштайт. Ал эми адамдын өз денесине сатуу үчүн өмүр чыйыры болуп калат, кыскарган өзүн өзү сыйлоо сезимин көп учурда анын ишин улантуу үчүн активдүү сигнал болуп калат.

Сойкулук маселеси биринчи кезекте өкмөткө жемкорлук менен байланыштуу. жемкорлук бар жерде, өлчөмү өтө жогору болуп саналат, аял жана эркек калктын да сойкулук боюнча өсүш бар, сойкулук жана жемкорлук түшүнүктөрү, ар дайым бирге байлап коюш керек. сойкулук менен алектенген адамдардын укуктарынын жоктугуна байланыштуу, анткени, Кыргызстандагы учурдагы көйгөйү. Менин ой-пикирим боюнча, иштин ушул түрү улам, эл мыйзам чегинде, өз ишмердигинин мүнөзүндөгү белгиленген керек экенин мыйзамдаштырылган болушу керек. Бул окуя, себеби укуктук база жок, ар кандай эле мыйзам тарабынан корголгон болмок, биздин өлкө үчүн кыйла пайдалуу болушу мүмкүн.

Бул чөйрөдөгү кырдаал жыныстык акы төлөнүүчү кызматтарды көрсөтүү, аялдар үчүн шарттарды жакшыртуу үчүн өкмөт тез арада мыйзамсыз ишкердик иш-чараларын жөнгө салуу жараянына кийлигишүүсү мүмкүн деп талап кылат. Алардын жашоо шарттары эле оор эмес, ошондой эле, бул мамлекеттин өзүнөн көп жардамга муктаж аялдарга жардам берүү үчүн зарыл болсо, ал тургай, суук жана адам чыдагыс убакта. Биз азыркы коомдо жашайт экенин билиши керек, ошондуктан байыркы кесиптин өкүлдөрү карата биз кандай көз карашта либералдык жана ишенимдүү болушу керек. [5]

Биз каалайбызбы, каалабайбызбы, сойкулук, ар дайым, атүгүл, ал эми азыр болсо, анда мындай түрүндө жок болсо, анда бар да, ал эми башка, дагы жаап же кайра-жылы. Акыркы 10 жыл, сойкулук негизинен уюшкан кылмыштуулукка, юридикалык компаниялардын түзүү аркылуу таралган, ар кандай белгилерин менен байланышкан ашык - эс алуу, сауна, массаж, жолугушуу ж.б. коомдук жайларда сойкулук өзгөчө жайылган алынган ортомчулук: мейманканалар, мектеп-зоок жайы (мисалы, казинолор, бары, стриптиз - барлар, ресторандар ж.б.). Мисалы, уюмдар жана башка иш-чаралар камтылган деп жатат, ал эми укук коргоо органдарын аныктоо өтө кыйынга турат. Ошол эле учурда, ал сойкулук пайдалануунун уюшкан түрү миллиарддаган долларга уюштуруучуларына алып келген эмес. Ушул себептен улам, кийинки гипотезаларды түртүп, Кыргызстанда сойкулукту мыйзамдаштыруу сунуштары бар: - бузулган үзгүлтүксүз медициналык текшерүү өтүүгө милдеттүү эле, жыныстык жол менен жугуучу

ооруларды азайтуу; - мамлекеттик, сойкулук менен алектенген адамдар боюнча салыктан түрүндө киреше булагы алат; - кылмыштуулуктун алдын алуу үчүн көбүрөөк мүмкүнчүлүктөр бар болот; - жыныстык кылмыштар жасалган кылмыштардын санын азайтуу;

Ошол эле учурда, сойкулук көмүскө жайларды уюштуруу жана камсыз кылуу үчүн жазык жоопкерчилигине тартыла тургандыгы жөнүндө айтып, бул колдонуу практикасын жакшыртуу эле мыйзам чыгаруучу, жогоруда көрсөтүлгөн иш-чараларды так, аныктама берүү талап кылынат.

"Башкаларга Сойкулук мыйзамсыз жүгүртүүгө жана пайдаланууга каршы аракеттенүү жөнүндө", 2-декабрда генеалогиялык БУУнун катары кызмат кыла албайт бири катары, 1949-жылы ким кандай адамды жазалаш керек башка адамдын кумарын касиеттүү ыйбадатканага да камсыз кылат, азгыруу же сойкулук жасоосу үчүн, кетип барат, башка адам, ал тургай, ал адамдын макулдугу менен; ошондой эле, ал тургай, ал адамдын макулдугу менен башка жактын сойкулук пайдаланып эле. Кем эмес маанилүү кийинки аспекти - уятсыз материалдарды же объекттерин мыйзамсыз бөлүштүрүү болуп саналат. [6]

Порнография - бул иш, сүрөттөр же болжол менен натуралист жана бойго түрү болуп саналат жана башка нерселер адабиятта адамдардын жыныстык катнашта таанытып, көркөм сүрөт өнөрү, театр, кино, учса, адеп-ахлактык, табигый эмес жыныстык катнаштарга кубулуштарын өкүлү ишмер-лердин, кадыр-баркты басмырлаган жана кемсинткен адамдар Бул коомдук жаман деп айтууга болот. Буга байланыштуу, Кон И. жана уятсыз ортосундагы айырмачылык абдан татаал маданий маселелердин бири болуп саналат деп белгилейт. легалдаштырылган порнография сатуу маселеси талаш бойдон калууда, бирок кандай болгон күндө да, бул жобону бузган кандай болбосун, ал аны алуу мүмкүнчүлүгү жете электер жана адамдар тыюу салынууга тийиш мыйзамдаштырылат кандай, ал кылмыш-жазачараларын колдонууга зарыл - укуктук чаралар.

Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык жок кылынууга тийиш маанилүү ажырым. - Бул бала Уятсыз өндүрүү боюнча абсолюттук тыюу салуу болуп саналат. Эл аралык төмөнкү аныктама бар. "Балдарды

порнография кандай жол менен болбосун, бала реалдуу же моделдештирилген ачык сексуалдык иш-аракетти жүзөгө ашырган же негизинен сексуалдык максаттарда баланын жыныс бөлүктөрүн кандайдыр бир өкүлчүлүк тарабынан ар кандай өкүлчүлүктөрүн, билдирет". Бул мамлекет менен байланыштуу - кошумча протоколунун тараптары бала уятсыз тыюу салуу үчүн чараларды көрүүгө тийиш. Балким, бала порнография - ушул этап Кыргызстан үчүн өтө оор маселе эмес, биз Батыш менен жаккан жок бул кубулушту жайылып турат. Бул маселе биздин күзөт "ар-намысы" биз дагы эле интернет да кенен жетүү эмес экенин жана каракчылык DVD-ROM диск сатуучулар "мыйзамсыз куралдарды таркатпоо" үчүн пайда алып келбейт, ошондой эле уятсыз үчүн макала. [7] Бирок, Ички иштер министрлигинин мындай учурларда тыянактарына ылайык, эч кандай, эч ким, ооба, ошондой эле болуп турат, бирок чанда гана. өлкөдө жыныстык адеп-жагында жашы жете проблемалар-жылы өстү.

Бул макулдашуу мындай деп айтылат: сойкулук менен сойкулук максатында адамдардын жол кыймылынын төмөндөгү жаман эске алуу менен инсандын ар-намысына жана баалуулугуна ылайык келбеген жана жеке, үй-бүлөнүн жана коомдун жыргалчылыгына коркунуч, Макулдашуунун тараптар ар кандай адамды жазалоо үчүн милдеттүү ким мыйзамды бузуу менен, адам сатуу менен алектенген. ар бир тарап Макулдашуунун каралган кылмыштарды иликтөө жыйынтыгы боюнча макулдашуу жана мамлекеттештирүү тапшырылган органды түзүү же сактап калуу керек деп айтылган, бул орган түзүү каралган жана 14-берене макулдашуунун жатат Жакында эле жогорку эмгек акы менен чет өлкөлөргө саякат жана иши үчүн көп жарнамалар жумуш, өкүлчүлүк кызмат жарыяланган. Ошентсе да, бул иш үчүн макулдук берүү алдында, ар кандай жарнама агенттигинин жамынып чурогу тартылган кылмышкерлерди жашына турган убадаларды билүү зарыл. [8]

Бул аймактык борбордун жалгыз тургуну болот. чыныгы көрсөткүч бул иштин бул түрү боюнча тартылган бардык адамдарды аныктоо мүмкүн эмес, себеби, албетте, деген эмес. Бүгүнкү күндө сойкулук расмий терс коомдук көрүнүш катары таанылган, бирок, бул багытта алдын алуу иштери бир гана укук коргоо органдары тарабынан жүзөгө ашырылат.[9]

Жыйынтыктап айтканда, мен дагы бир жолу мындай кылмыштар калктын адеп-жерлерди бузулуудан, жеке укугун тепселеп кылмыштардын эл аралык табияты деп жыныстык адеп-көйгөйүнүн канчалык олуттуу жана чындыкты көрсөтүп келет. "Сойкулук" деп, андай актылар, "порнография" балдар жана өспүрүмдөр, анын ичинде алар татыбаган киреше, бузуку адамдар, жашоо, жашоо бир мите жолуна таанышуу өбөлгө түзөт. жыныстык жана үй-бүлөлүк турмуштун жашка азайышына алып келген, алардын кесепеттери, көптөгөн оорулардын жайылышы, жыныстык жол менен жугуучу оорулар.

СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННЫХ ИСТОЧНИКОВ И ЛИТЕРАТУРЫ:

1. Уголовный кодекс [Электронный ресурс]: закон Кырг. Респ. от 1 октября 1997 года № 69 (в ред. Законов Кырг. Респ. с изменениями и дополнениями по состоянию на 02.03.2017 г.) // Информационно-правовая система "ТОКТОМ мамлекет Про". - Режим доступа: http://www.toktom.kg/?comp=main&m_t=1. - Загл. с экрана.

2. Гуськов, Н.М., Ермаков, В.Д., Савинкова, Е.Н. Причины и условия, способствующие преступности несовершеннолетних [Текст]: / Н.М. Гуськов, В.Д. Ермаков, Е.Н.Савинкова. - М., 1986. - С. 25- 27

3. Исмаилов, Р.Т. Вовлечение несовершеннолетних в употребление наркотических средств и психотропных веществ и его предупреждение органами внутренних дел (по материалам Кыргызской Республики и Российской Федерации) [Текст]: дис...канд. юрид. наук: 12.00.11 / Р.Т. Исмаилов. - Б., 2013. - С. 47.

4. Справка о состоянии преступности несовершеннолетних ОБПСи ГУУР МВД КР за 2013-2016 гг. [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <http://24.kg/spravka/167893-i.html/21/10/16/>. - Загл. с экрана.

5. Преступность и правопорядок в Кыргызской Республике [Электронный ресурс] Национальный статистический комитет Кыргызской Республики. - Режим доступа: <http://stat.kg/ru/statistics/prestupnost/>. 26/04/2016. - Загл. с экрана

6. Тагаева, А.М. Организация взаимодействия органов внутренних дел со средствами массовой информации в сфере противодействия экстремизму (по материалам Кыргызской Республики) [Текст]: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.11 / А.М. Тагаев. - М., 2011. - С. 28.

7. Зыкова, О.В. Ребенок на улице [Текст]: метод. пособие по организации социальной службы /О.В. Зыкова. - М., 2000. - С.412.

8. Долгова, А.И. Социальные психологические аспекты преступности несовершеннолетних. [Текст]: / А.И. Долгова. - М., 1981. - С. 230.

9. Долгова, А.И. Криминология [Текст]: учебник для вузов. / А.И. Долгова. - М., 2010. - С. 792.

Рецензент: Джумалиев Д. С., КМЮАнын юридикалык илимдеринин кандидаты, конституциялык жана муниципалдык укугу кафедрасынын доценттин милдетин аткаруучу